



## VERMEER I LA DONA HOLANDESA DEL SEGLE XVII

**Institut Príncep de Girona**  
**Districte Horta-Guinardó**

**Autora** Melissa Cervantes Timmerman  
**Tutora** Carmen Díaz Fernández  
**Matèria** Història de l'art  
**Tipus de material elaborat** Memòria de treball

### Idea inicial

Descobrir la realitat de la vida quotidiana en l'Holanda del segle XVII, a través de la figura de la dona de l'època. Quan el pintor Vermeer va traslladar la pintura de gènere, creada per pintors de generacions precedents, a interiors domèstics, inspirats en les seves pròpies llars. Es tractava de deduir el paper representat per la dona en aquest univers que li és propi, tot partint d'allò que la societat del seu temps li demana i fent un esforç per desvetllar els missatges de tipus moralitzant i el contingut simbòlic que amaguen les obres.

### Procés d'elaboració

El pas previ ha estat la visita dels museus i les exposicions temporals del pintor en la pròpia Holanda per tal de dur a terme l'observació natural. Així mateix, ha estat important la visita a la ciutat de Delft, la qual cosa ha permès a l'autora endinsar-se en l'esperit de l'obra, així com recrear els ambients on es van moure les dones vermeerianes.

El primer pas va consistir a analitzar els costums i les formes de vida de les dones del segle XVII en particular.

El segon pas ve marcat per la reflexió al voltant de les raons o les circumstàncies que motiven que les dones d'aquest període històric responguin a les formes de vida estudiades.

El tercer pas va consistir a la localització dels trets que defineixen la vida femenina (burguesa) del barroc holandès en la pintura de Vermeer, tot fugint de qualsevol reduccionisme.

L'últim pas va consistir a l'extracció de conclusions personals, basades en la recerca duta a terme.

En l'anàlisi de l'obra es parteix de sis blocs temàtics: 1. Treball domèstic. 2. Correspondència. 3. Instruments musicals. 4. Joies i cura personal. 5. Alcohol i seducció. 6. Retrats de dona com a pretext. Per a cadascun d'ells s'estableix un àmbit de desenvolupament de la vida femenina: 1.1. La dona en relació al treball i la "funció femenina". 2.1. L'educació de la dona. 3.1. El cos femení i la sexualitat. 4.1. La dona en el si de la família. 5.1. La influència de la religió en la vida femenina. 6.1. Les virtuts de les dones burgeses. En acabat, és en aquests àmbits on s'insereixen les obres analitzades.

Així mateix, la recerca es fonamenta en la consulta d'una àmplia bibliografia i webgrafia explicitada al llarg de tot el treball.

### Conclusions

Les dones de Vermeer no són víctimes, ni tampoc heroïnes: són participants de la història i no un dels seus objectes. La dona holandesa del segle XVII és una dona culta que lluita amb la vida que li ve imposada, sense renunciar als seus somnis i les seves esperances. L'autora ha pogut constatar que les escenes de Vermeer no són pura anècdota, sinó que posseeixen totes elles un misteri desxifrabable en la mesura que un es va fent amb dades que demostren el que, sovint, tan sols s'intueix; és a dir, en la mesura en què es progressa en la recerca. En finalitzar el treball, l'autora se sent part integrant d'aquella minoria que ha accedit a la clau d'interpretació que possibilita el gaudir.